

Förskolläraryrket

Studiehandledning

Verksamhetsförlagd utbildning 4

Termin 4: VT 2024

Kurskod: 970G30 (3hp)

Institutionen för beteendevetenskap och lärande (IBL)

Förord.....	3
Kursmål och provkoder.....	3
Läraktiviteter.....	5
Kursintroduktion.....	5
VFU-seminarium.....	5
Uppgifter under VFU.....	5
Gör observationer och samtala med din handledare.....	5
Undervisa i naturvetenskap och teknik.....	5
Inbäddad undervisning.....	5
Planerad undervisning.....	5
Reflektion och utvärdering av undervisning.....	5
Helhetsansvar.....	6
Examination och bedömningskriterier.....	6
Sammanställning av mål och kriterier i omdömesformuläret:.....	7
Policy rörande fusk och plagiat.....	8
Kursutvärdering.....	9
Kurslitteratur.....	10
Obligatorisk kurslitteratur.....	10
Valbar kurslitteratur.....	10

Förord

Den här kursen handlar om naturvetenskap och teknik i förskolan. Kursen syftar till att du ska få möjlighet att öva och pröva att undervisa i både naturvetenskap och teknik, i både planerade och spontana situationer. Du ska träna på att ta på dig dina naturvetenskaps- och teknikglasögon och fånga ögonblicket för undervisning. Du ska också träna på att reflektera kring din undervisning och utveckla den utifrån din reflektion. I den här kursen vill vi också att du prövar att reflektera tillsammans med barn. Naturvetenskap och teknik som ämnesområden bjuder in till utforskande och samtal. Nu åker vi!

I den här studiehandledningen ges information kring kursens innehåll och examinationsformer. Övrig information från lärare till studenter ges primärt på LISAM.

Johanna Frejd, kursansvarig, johanna.frejd@liu.se

Simon Östling, lärare, simon.ostling@liu.se

Britt Westanmo, professionsmentor, britt.westanmo@liu.se

Marielle Heidling, professionsmentor, marielle.heidling@liu.se

Betty Tasevska, professionsmentor, elizabetha.tasevska@liu.se

Kursmål och provkoder

I kursplanen anges de kunskaper varje student förväntas ha tillägnat sig efter att ha bedrivit två veckors heltidsstudier. Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- hantera sociala relationer i förskolans verksamhet på ett lämpligt och ansvarsfullt sätt
- planera, genomföra och utvärdera undervisning i förskolan i relation till naturvetenskap och teknik utifrån gällande styrdokument och relevanta teoretiska perspektiv för att stimulera barns utveckling och lärande
- systematiskt reflektera kring sitt professionella agerande, framförallt i relation till jämställdhetsaspekter
- kommunicera med barn om naturvetenskapliga fenomen och tekniska lösningar i förskolans olika miljöer
- visa lyhördhet för barns behov och förmågor i undervisnings- och omsorgssituationer

Kursens examinerande moment har följande provkoder:

Provkod	Beskrivning	Betygsgrader	hp
TDLF	Tillämpade didaktiska lärarförmågor <i>Examinerar följande mål:</i> <ul style="list-style-type: none">• planera, genomföra och utvärdera undervisning i förskolan i relation till naturvetenskap och teknik utifrån gällande styrdokument och relevanta teoretiska perspektiv för att stimulera barns utveckling och lärande• kommunicera med barn om naturvetenskapliga fenomen och tekniska lösningar i förskolans olika miljöer	U-G	1,5 hp

TSLF	<p>Tillämpade sociala lärarförmågor</p> <p><i>Examinerar följande mål:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • hantera sociala relationer i förskolans verksamhet på ett lämpligt och ansvarsfullt sätt • systematiskt reflektera kring sitt professionella agerande, framförallt i relation till jämställdhetsaspekter • visa lyhördhet för barns behov och förmågor i undervisnings- och omsorgssituationer 	U-G	1,5 hp
-------------	---	-----	--------

Läraktiviteter

Kursintroduktion

Den 27 februari är det kursintroduktion där kursens uppgifter presenteras. Som förberedelse ska du läsa igenom studiehandledningen. Ta med dig dina frågor till kursintroduktionen.

Frågor kring uppgifter, eller andra frågor som rör fler än enskilda studenter, ställs på Lisam. Frågor rörande din egen VFU, ställs till kursansvarig via mejl.

VFU-seminarium

Den 6 februari erbjuds ett digitalt VFU-seminarium tillsammans med programmets professionsmentorer: Britt, Marielle och Betty. På seminariet diskuteras frågor kopplade till undervisning i naturvetenskap, omsorg och reflektion. Passen är uppdelade så att du som gör VFU tillsammans med yngre barn går på ett pass, medan de som är med äldre barn går på ett annat pass. Tider och länkar till seminarierna finns på Lisam.

Uppgifter under VFU

Förutom att delta i det dagliga arbetet på förskolan och fortsätta att träna på det som just du behöver träna på för att utvecklas som blivande förskollärare, har du under denna VFU-period fyra uppgifter – dessa beskrivs nedan.

Gör observationer och samtala med din handledare

Ta tillvara möjligheten att få syn på hur man arbetar med naturvetenskap och teknik på din VFU-plats. Vilka naturvetenskapliga och tekniska aktiviteter engagerar sig barnen i?

Samtala med din handledare om barns utforskande av teknik och naturvetenskap och vad lika villkor oberoende av könstillhörighet innebär. Hur ser det ut på förskolan? Hur tänker din handledare? Hur tänker du? Detta är inte något som du ska redovisa skriftligt eller lämna in till campus.

Undervisa i naturvetenskap och teknik

Du ska göra både inbäddad och planerad undervisning.

Inbäddad undervisning

I den här kursen ska du ta på dig teknik- och naturvetenskapsglasögonen och träna på att undervisa i naturvetenskap och teknik i de spontana tillfällena som uppstår eller som du iscensätter. Det finns det inte något specifikt antal tillfällen som du ska göra detta, utan ta tillfället i akt och öva!

Planerad undervisning

Du ska planera, genomföra och utvärdera minst en aktivitet som stimulerar barns lärande och utveckling inom naturvetenskap och teknik utifrån barngruppens behov och förmågor. Både teknik och naturvetenskap ska alltså behandlas, men de behöver inte kombineras i samma aktivitet.

Dina aktiviteter ska integreras i det projekt som förskolan arbetar med. Om din förskola inte har något projekt i gång är det okej att använda sig av den planering som du skrivit om i "Barnboksuppgiften" (SRE5) i den campusförlagda kursen i teknik och naturvetenskap (970G09).

Reflektion och utvärdering av undervisning

En av de planerade aktiviteter som du gör (se "planerad undervisning" ovan), ska utvärderas och sedan göras en gång till. Du ska skriftligt reflektera kring det här och lämna in din reflektion på Lisam vid VFU-kursens slut. Arbetet med uppgiften görs i sex steg:

1. Planera aktiviteten skriftligt¹ – glöm inte att delge din handledare planeringen.

2. Genomför aktiviteten i barngrupp (tillfälle 1). Ta gärna hjälp av exempelvis din handledare för att dokumentera genomförandet av din aktivitet (ex. genom att filma), så att du kan se ditt eget och barnens agerande.

3. Utvärdera aktiviteten. Utgå ifrån följande punkter:

- Hur upplevde barnen aktiviteten (utvärdera tillsammans med barnen!)?
- På vilket sätt var du lyhörd för barnens förmågor och behov?
- Vad gick bra i genomförandet? Varför?
- Var det något som hände som du blev förvånad över?
- Hur skulle aktiviteten kunna utvecklas/förändras? Motivera dina förändringar.

4. Revidera din planering

5. Genomför den reviderade aktiviteten en gång till, helst med samma barngrupp (tillfälle 2).

6. Sammanfatta och reflektera över dina upplevelser (se "struktur av texten" nedan).

Struktur av texten

Inled din text med en kortfattad beskrivning av aktivitetens syfte (här ska du referera till Läroplanen för förskolan) och hur den genomfördes vid tillfälle 1. (Vad var lärandeobjekt? Hur gick undervisningen till?) Beskriv sedan vilka förändringar av aktiviteten som gjordes till tillfälle 2 och hur förändringarna av aktiviteten föll ut (Vad förändrades? Vilka blev skillnaderna? Varför?). Avsluta med att kort beskriva dina lärdomar kring att göra en aktivitet flera gånger.

Reflektionsuppgiften i den här kursen ska skrivas självständigt och med egna ord av studenten. Väl övervägda, motiverade och tydligt angivna citat (se APA-guiden) är givetvis tillåtna. Om AI används för att få inspiration i planering av undervisning ska detta tydligt anges i texten som lämnas in och diskuteras med handledaren.

Inlämning

Din skriftliga utvärdering/reflektion lämnas in via Lisam senast 15/3 17:00.

Inlämningstillfälle 2: 19/4

Inlämningstillfälle 3: 16/8

Formalia: Referenshantering sker i enlighet med APA. Times new roman, 12 pt, 1,5 rad-avstånd. Ca 1000 ord (+/- 10% är okej).

Helhetsansvar

Inom ramen för VFU-dagarna ska du ha minst två dagars helhetsansvar. Vid helhetsansvaret ska du i så stor utsträckning som möjligt ta över de uppgifter som handledaren brukar ha. Det gäller till exempel undervisa i barngrupp, föräldrakontakter, dokumentation, reflektion, planering, genomförande, utvärdering, samt praktiskt arbete exempelvis i samband med måltider.

Handledaren och du ska gemensamt åstadkomma att du tar ett kliv fram, medan handledaren tar ett steg tillbaka. Inför helhetsansvaret behövs ett samtal om hur du ska få chansen att agera självständigt, och samtidigt få feedback på din insats.

Examination och bedömningskriterier

Kursen examineras genom omdömesformuläret samt en skriftlig reflektion. Den skriftliga reflektionen utgör del av bedömningsunderlaget för provkoden TDLF.

För att studenten ska erhålla betyget *Godkänd (G)* på kursen krävs det att studenten:

- Av examinator (Johanna Frejd) bedömts uppnå samtliga mål och kriterier i omdömesformuläret.
- Har lämnat in en reflekterande text enligt beskrivning.

Efter genomförd VFU fyller din handledare i ett omdömesformulär, det finns att ladda ned här <https://liu.se/artikel/vfu-oversikter-och-omdomesformular>. Du ansvarar för att din handledare har tillgång till detta formulär. Din handledare skriver sitt omdöme, men det är examinerande lärare på campus som gör den slutgiltiga bedömningen. Handledaren kan alltså aldrig garantera dig ett G. Din handledare har fått ett brev med information om hur själva inlämnandet av omdömet går till.

Sammanställning av mål och kriterier i omdömesformuläret:

Kursmål TDLF	Kriterier
Planera, genomföra och utvärdera undervisning i förskolan i relation till naturvetenskap och teknik utifrån gällande styrdokument och relevanta teoretiska perspektiv för att stimulera barns utveckling och lärande	Studenten upprättar en tydlig planering för undervisning i naturvetenskap och teknik, där form och innehåll är anpassat till den aktuella barngruppens ålder och erfarenhet
	Studentens planering utgår ifrån gällande styrdokument och relevanta teoretiska perspektiv
	Studenten genomför planerad undervisning i både spontana situationer och organiserade aktiviteter på ett fungerande sätt och anpassar undervisningen till barngruppen och situationen
	Studenten interagerar med och leder barngruppen på ett flexibelt och medvetet sätt vid genomförandet
	Studenten utvärderar tillsammans med handledaren sina planeringar och sitt genomförande av såväl organiserad som spontan undervisning
	Studenten reflekterar kring styrkor och svagheter i sin undervisning och sitt ledarskap
	Studenten ger konkreta exempel på hur planeringar och genomförande kan utvecklas
Kommunicera med barn om naturvetenskapliga fenomen och tekniska lösningar i förskolans olika miljöer	Studenten kommunicerar och utmanar barn kring naturvetenskapliga fenomen och tekniska lösningar i olika miljöer och vid både organiserad och spontan undervisning
	Studentens kommunikation är anpassad till barngruppens ålder och erfarenhet på ett genomtänkt sätt. Studenten lyssnar och agerar till barns eventuella frågor, förslag och försök till verbalt samspel

Kursmål TSLF	Kriterier
Systematiskt reflektera kring sitt professionella agerande, framförallt i relation till jämställdhetsaspekter	Studenten visar ett respektfullt och demokratiskt ledarskap genom att bemöta barn och vuxna med respekt och arbeta aktivt för att alla barn ska vara delaktiga i verksamheten
	Studenten ger exempel på hur det egna agerandet påverkar barns möjligheter att delta i verksamheten med särskild tonvikt på jämställdhetsaspekter
Hantera sociala relationer i förskolans verksamhet på ett lämpligt och ansvarsfullt sätt	Studenten interagerar med och hanterar sociala relationer med barn, vårdnadshavare, handledare och arbetslag på ett ansvarsfullt och respektfullt sätt
	Studenten tar initiativ till kommunikation med både vårdnadshavare och barn och uttrycker sig omsorgsfullt och lämpligt i sin kommunikation
Visa lyhördhet för barns behov och förmågor i undervisnings- och omsorgssituationer	Studenten lyssnar, observerar och uppmärksammar barns olika behov och förmågor
	Studenten är närvarande och stöttar barnen vid behov

Policy rörande fusk och plagiat

Definitionen av fusk och plagiat som Linköpings universitets disciplinnämnd utgår ifrån finns i Högskoleförordningen (10 kap. 1 §): "Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när studieprestation annars skall bedömas".

Ett plagiat är något som studenten 1) inte har skrivit själv, utan som har tagits från någon annan författare – antingen genom att skriva av eller att kopiera från en källa, t.ex. en bok, artikel eller hemsida – och som 2) saknar en ordentlig källhänvisning som visar var det avskrivna/kopierade har sitt ursprung. Det står naturligtvis studenten fritt att referera och citera källor – det ska man göra i vetenskapliga texter och – men det måste klart framgå vilka dessa källor är. Studenten måste ge originalkällorna erkännande för den information som de står för. Man ska alltid ha en källhänvisning med sidor direkt efter ett citat.

Reflektionsuppgiften i den här kursen ska skrivas självständigt och med egna ord av studenten. Väl övervägda, motiverade och tydligt angivna citat (se APA-guiden) är givetvis tillåtna. Det är tillåtet att ta inspiration från AI i planering av undervisning, men detta ska i så fall tydligt anges i reflektionstexten som lämnas in.

På bibliotekets hemsida finns mer information om plagiat och hur du kan undvika att riskera att plagiera: <https://liu.se/artikel/plagiering-upphovsratt>

Alla examinationsuppgifter skickas till Ouriginal som är en nätbaserad tjänst för att jämföra en students text med andra texter som ligger lagrade i Ouriginals databas och på Internet.

Om en examinator misstänker att en student fuskat ska hen anmäla det till Linköpings universitets disciplinnämnd som sedan utreder ärendet och fattar beslut om eventuella disciplinära åtgärder.

Här finns information om vad som är en disciplinförseelse och disciplinära åtgärder:

<https://liuonline.sharepoint.com/sites/student-under-studietiden/SitePages/Fusk-och-plagiat.as>

Kursutvärdering

Enligt högskoleförordningen ska studenter som deltar i eller avslutar en universitetskurs ges möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen. På lärarprogrammen sker detta genom Linköpings universitets elektroniska kursvärderingsystem EvaliUate. När kursvärderingen öppnas får alla studenter som är registrerade på kursen ett mail med en länk, där en enkät kan fyllas i. LiU uppmanar alla studenter att ta denna chans att förbättra grundlärarutbildningen vid Linköpings universitet för kommande studenter. Utöver detta ansvarar lärare för att kursen fortlöpande utvärderas. Era åsikter är viktiga för utformandet av kursen.

Kurslitteratur

Nedan listas både obligatorisk och valbar kurslitteratur.

Obligatorisk kurslitteratur

Skolverket. (2018). *Läroplan för förskolan*. Lpfö18. Skolverket.

Valbar kurslitteratur

Se litteraturlista för 970G09 (Teknik och Naturvetenskap)

ⁱ Det är tillåtet att ta inspiration från AI i planering av undervisning, men detta ska i så fall tydligt anges i reflektionstexten som lämnas in.